

ŽVILGSNIS

NEPRIKLAUSOMAS ŠEDUVOS
VALSČIAUS LAIKRAŠTIS

1990 KOVO I-3Id. NR.3(6)

LIETUVA VĖL NEPRIKLAUSOMA!

BUDRUMO!

Kiek daug reikšmingų Lietuvai ir jos žmonėms įvykių! Pirmakart demokratiškai išrinkome Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą. Jos deputatai paskelbė atstatą Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Sveikiname skaitytojus, tapusius laisvais piliečiais. Bet, susirūpinę tautiečių gerove, demokratijos išsaugojimu, kreipiamės į gerbiamus Lietuvos žmones.

Nepasiduokime bolševikinės mąstysenos žmonių provokacijoms, kladinantiesiems tokį deputatų, kaip Kęstutis Rimkus, pareiškimams, išreiškime savo tvirtą apsisprendimą likti laisvais, tapti nepriklausomais nuo vietinių "karaliukų". Būkime budrūs - dabartiniai vadovai vėl veržiasi į valdžią. Pažvelkime į kandidatų į vietines tarybas sąrašus: ten tik komunistai pirmininkai, viršininkai ir pan. Gerbiamieji, jei nebenorite turėti prorusiško kumščio virš savo galvos - balsuokite už ne LKP narius, paprastus, nepriklausomus kandidatus. O jei Jūsų rinkiminėje apylinkėje tokio nėra, braukite visas pavardes iš buletinių. Pakartotiniuose rinkimuose išsirinksite savęs vertus deputatus!

"ŽVILGSNIO" REDAKCIJA

FANTASTINIS SIUŽETAS (Ar jis išsipildys?)

Rajono LDT VK pirmininkas balotiruoja rinkimuose į vietines tarybas. Jis išrenkamas ir, remiamas tarybos daugumą sudarančiu klapčiukų, atsistatydina iš pirmininko pareigų ir pasodina į savo kėdę nuolankui pavaduotoją, tuo užsitirkindamas malonią, aprūpintą senatvę. Skaitytojui, pirmajam atspėjusiam siužeto veikėjų pavardes, prižadame visus "Žvilgsnio" numerius.

Vyganto BRAJO nuotrauka

Komunistinės kovos troškuly

Vladas BARTKUS

Nuo širdžiai dėkoju visiems geros valios žmonėms, balsavusiems už gerb. Arvydą Kostą Leščinską ir mane. Žinoma, daugelis skaitytojų susimastys ir paklaus, kodėl aš buvau gerb. A. Leščinskovo varžovu. Yra net pasipiltinusių, atseit, aš atėmiau iš savo gerb. oponento rinkėjų balsus. O gal pridėjau?

Apmastymui priminsiu, kad Radviliškio rinkiminėje apygarde kandidatais į Lietuvos Parlamentą balotiravosi penki rajono komunistai ir du nepartiniai.

Kandidatai komunistai su didžiulių "lukėpimu", pasitelkę visas rajono stagnatoriškas komandinio administracinių valdymo pajegas, "Mūsų krašto" redakcijos darbuotojus E. Liolių ir D. Norkūnienę, kvietė balsuoti tik už bolševikus. Jiems skiriama ištisi laikraščio numeriai, o kad patalpintu mano rinkiminė programą, suspaudus vos trečdalyje puslapio, mano nuotrauką sumazino perpus, o patiketinių rašiniams visai nebeliko vietas.

Kad lengviau būtų suklaidinti rinkėjus, varžovai visokeriopai stengesi sumenkinti (apšmeižti) Lietuvos persitarkymo Sajūdį, rajono žaliųjų klubą. Pasitelkė į pagalbą bolševikinės mafystenos rajono Sajūdžio tarybos narius: kandidatą į AT J. Jasaitį, E. Čiučelį, J. Žiaunių, P. Kašcionį, Z. Bučinskaitę ir kt. "sajūdininkus", neturinčius savo nuomonės. Užkliuvo ir rajono tikintieji su gerb. klebonu L. Vaičiulioniu.

Pagaliau rinkiminės kompanijos metu rajono LDT VK p-kas V. Tomkevičius, p-ko pavaduotojas St. Martynovas raštu kreipiasi į gerą pažistamą, rajono prokurorą St. Riabčiuką, su prašymu, kad jis imtusi veiksmingų priemonių prieš pilietį V. Bartkų dėl pareikištos kritikos rajono Sajūdžio tarybos leidinyje "Keliais" ir "Respublikoje". Tikslinga priminti, kad nepasitikėjimą B. Žemkauskui, V. Tomkevičiumi ir St. Martynovu išreiškė ir pareikalavo jų atsistatydinimo rajono žaliųjų koordinacinė taryba bei LŽP Radviliškio taryba, o tam pareiškimui vieningai pitarė Radviliškio katilinės ir Šilumos tinklų gamybinis kolektyvas, trys LKP nariai, viso 35 parašai iš 41 dirbančiojo.

"Mūsų kraštas" redaktorius A. Mikelis ši kolektyvinė gamybininkų pareiškimą atsisakė publikuoti be B. Žemkauskų palaiminimo. Deja, minėti valdžios ir partokratijos vyrai nesiteikė net susitikti nei su kolektyvo žmonėmis, nei rajono žaliasiais.

Minėti oficizai su rajono prokuroru St. Riabčiuku priešakyje liko nebylūs, kai pernai lapkričio mėnesį ištisą savaite liejosi mazutais į geležinkeliečių sodybinius sklypus bei geriamojo vandens šulinius... Ar tai ne musikaltimas?

Valdžios atstovai nereagavo ir į LPS Radviliškio Sajūdžio tarybos pareiškimą dėl 1989.12.29 d. televizijos laidos "Labas rytais", kur buvo parodyta, kaip B. Žemkauskas išsigijo videoaparatu rūs komplektą, o kiti komplektai nukeliauto nežinio kur. Rajkoopsajungos ir LKP rajono partijos komiteto vadovams buvo pasiūlyta organizuoti susitikimą su gyventojais, kurio metu būtų oficialiai pasiaiškinta dėl videoaparatu rūs paskirstymo. Deja tai liko "sauksmu tyruose".

Sauso 31 d. LDT VK posėdyje, be rajono žaliųjų atstovo, priimamas sprendimas panaikinti žaliųjų klubo įstatutus, kurie buvo įregistruoti 1989 m. liepos 2 d. rajono LDT VK sprendimu. Rugpjūčio 13 d. klubo įstatai ir apie klubo įsteigimą buvo paskelbta rajono laikraštyje. Nei visuomenė, nei valdžios atstovai dėl įstatių jokių pretenzijų nepateikė.

„Po valandos 89 rinkiminės apygarde komisija panaikina ankstesnį sprendimą ir priima sprendimą išregistruoti V. Bartkų iš kandidatų į Lietuvos Parlamento deputatus sąrašo.

Nei vienas iš kandidatų neįsiraše į savo rinkimines programas, kad kovos prieš kyšininkavimą, korupciją, valdžios mafiją. O kodėl?

Kai tardymo (apklausos) metu paprašiau prokurorą S. Riabčiuką leisti įsiungti diktofoną, jis, pašokęs nuo kėdės, isteriškai pagrasino įmūrysiąs į sieną (mintyse pagalvojau, kad mūrininkai reikalingi rajonui). Ar tai ne stalininiai tardymo metodai? O juk pries tai meiliai prašė atsisakyti balotiruotis kandidatu į Lietuvos

AT ir viskas bus gerai, supraskit drg. Bartkau, aš ginu tarybų valdžią. Jūs prieš juos nelaimėsite..

... Aš niekados neužmiršiu kai man, vyriausiam (8 metų) vaikui šeimoje, stribai brukdavo šautuvo vamzdži į burną, prie galvos, ausies ir klausdavo kur mama (be mamos negalejo išvežti į Sibirą), o jaunesni broliukai ir sesutės išpūtė akutes žiūredavo į mane. Išėjus piktoms dėdėms, klausdavo, ar ne skaudu buvo... Stai tokie sovietinės valdžios, šviesaus komunizmo kūrėjai.

Šeduvos apygardos rinkėjai dėl savo pasirinkimo dar pasigailės, išsirinkę „mastytojų-oratorių“... „Vienas kandidatas į deputatus, važinėdamas po savo apygardos ūkius, griausmingu balsu dėl visų žemdirbių bėdų kaltindavo miestą ir jam karštai plodavo“ - rašė gerb. A. Česnulevičienė po pirmojo rinkimų turo. Taip žemdirbių kiršintojas prieš miesto žmones, „geradarys“ Kestutis Rimkus, Pociūnėlių kolūkio pirmmininkas, šiuo metu jau Lietuvos AT deputatas. Ir nė žodelio jis nepasakydavo, kas gi kaltas dėl tikrujų žemdirbių bėdų. Stai tokiai metodais suviliojo, tiksliau apmulkinio daugelių kaimo rinkėjų. Bet rinkiminės kompanijos metu 89 ir 90 rinkiminėse apygardose, buvo akivaizdus komunistų kandidatų žūtbūtinis veržimasis į Parlamentą: iš 13 kandidatų 10 buvo LKP nariai, o antrame rinkimų ture pralaimėjė kandidatai atidavė savo rinkėjų balsus K. Rimkui ir S. Bryžachiniui. Bet nevisados elementari aritmetika iجاuna bendražmogiškias vertėbes!

Komunistai kandidatai persistengė reklamuodami save, kad tik jie, o ne kas kitas žino kelius, kaip atkurti Lietuvos valstybingumą, tik LKP nepakartojama ir t.t. Per jėgą mielu netapsi. Reikia pasiekti, kad teisus būtų tas, kuris iš tikrujų teisus, o ne tas, kas daugiau turi teisių.

Dėl įvairiausių trukdymų su rinkėjais galėjau susitikti tik puse man skirto laiko. Malonu buvo bendrauti su žmonėmis, kurie geranoriškai pateikdavo pačius opiausius gyvenimo klausimus, praše konkretios pagalbos kovoje prieš korupciją, valdininkijos mafiją, prieš vadovus "karaliukus". Tačiau gaila, kad šiuos klausimus rinkėjai negalejo pateikti girdint jų vadovams, o kviesdavosi pokalbiu už aukštesnio traktoriaus ar šiaip nuošaliu - gink Dieve, kad tik neišgirstų koks valdininkas. Aiškiai matėsi kiek žmonėse baimės, vergovinės mafystenos... Žinoma, seno raugo vadovams - feodalams tai naudinga, kuo daugiau kinkų drebinimo bei paklusnumo, tuo lengviau vadovauti. Stai susitikime su rinkėjais Centrinėje ligoninėje pasakiau: "Sieksių, kad būtų išgyvendintas kyšininkavimas, korupcija, įvairios mafijos formos, kas neretai išaiškinama tarp valdžios funkcionierų ir partokratijos." Pritarė tam ir medicinos darbuotojai, tik priminė man, kad tai labai sunki ir pavojinga kova. Tačiau gerb. gydytoja komunistė V. Buvienė pasiūlė man, kad geriau susitaikytu su rajone esama "tvarka" ir tada galésiu ramiai miegoti bei gyventi. Su tuo aš nesutikiau niekados!

LKP rajono komitetas nesiryžta niekam užleisti nors dalį savo erdvii patalpų, kuriose partokratija sėdi nieko neveikdama. Užtat neužmiršo bemaž 50 proc. pasididinti atlyginimuis (slapta nuo visuomenės), palikdami daugelių senųjų gyventi žemaičių skurdo ribos. Maža to, stai Petras Pašinskas, i.e. LKP "Draugo" kolūkio partinės organizacijos sekretoriaus pareigas, kviečia visus prijaučiančius paremti LKP materialiai, nurodo sąskaitos numeri, o juk tikrai būtų humaniška, jei ši sąskaita būtų skirta invalidams, sunkiai sergantiems ligoniams, skurstantiems žmonėms.

Norėčiau paklausti gerb. korespondentės Danguolės Norkūnienės, kur tas Jūsų labiausiai išgirtas, nepakartojamas, doras žmogus, kurį visiems siūlėte rinkti į Parlamentą - LKP rajono komiteto antrasis sekretorius S. Bryžachinas, "labiausiai suprantantis ir žinantis radviliškiečių rūpescius ir bédas"?

Ačiū Dievui, kad minėtiems kandidatams nepavyko apgauti daugelį radviliškiečių, laimėjo tas kandidatas, kuris buvo to vertas - gerb. A. Leščinskas - sveikinu ir linkiu ištvermės, sékmės atkuriant Lietuvos valstybingumą. Stai čia ir buvo mano pagrindinis tikslas - padėti žmonėms susiorientuoti sudėtingoje politinėje situacijoje, atskirti pelus nuo grūdų, kad laimėtų LIETUVĄ.

MUMS RAŠO

NIEKAS NEIRODYS

Prašau atšaukti Stasio Slieko neteisėtą šmeižtą, atspausdintą laikraštyje. Kad aš šaudžiau žmones, kur aš šaudžiau - niekas neįrodyti. Dar buvo rašyta, kad aš buvau skrebas. Aš juo nebuvau, buvau tik apylinkės pirmmininku. Slieko tėvo negalėjau skusti, nes vokiečių metu aš jo visai nepažinojau. Slieko tėvą skundėjo kaimynas Jankus. Mano buvęs sekretorius Štarolis išakė, kad Sliekas vokiečių metu sušaudė Barkauskas, kurie gyvena tam pačiam kaimė, šaudė žydus. Jis paškundė saugumo viršininkui ir liepė nueiti pas apylinkės pirmmininką, kad nuvestų, kur gyvena Sliekas. Atėjo pas mane saugumo viršininkas, tad aš negalėjau atsišakyti vesti, nes pas mane buvo visų gyventojų sąrašas. Kai nuėjome pas Slieką, jisai pasiėmė tėvą ir nusivedė į Prastavonių kaimą. Kur jį dėjo, aš nežinau. Dar aš páklausiau, kam āreštavo Slieką. Saugumo viršininkas pasakė, kad Sliekas buvo vokiškas partizanas. Pasakiau, kad Sliekas savo žemės neturėjo, dirbo ją ant arendos, bet tai nieko negelbėjo. Iš mano pusės nieko blogo nėra ant Slieko.

“ŽVILGSNIO” komentaras : Skelbiame atsakymą į 3-iajame laikraščio numeryje spausdintą gerb. S. Slieko priiminimus, kadangi esame nepriklausomas leidinys. Tikimės, kad skaitytojai patys supras, kieno teisybė, kieno melas. Mės ištaisėmė tik begalę gramatinijų klaidų, nekeisdami net “pirmininkiko” stiliaus.

Steponas Šidlauškas

Šeduva, Tarybų 26-3

SAULIUS BUTVILAS

Jis gimė Šeduvoje, 1958 metais. 1976 m. baigė miesto vidurinę mokyklą. Isigijo keletą specialybų. Baigė Klaipėdos žemės ūkio buchalterinės apskaitos technikumą. Už uolumą, tvarkingumą, norą kiekvienam pagelbėti buvo gerbiamas bendradarbių rajono žemės ūkio valdyboje, kur S. Butvilas dirbo ekonomistu - finansininku. Dabar Saulius - Beinoravos daržovių ir gėlių sėklininkystės ūkio vyr. buchalteris. Čia jis iškeltas kandidatu į vietines tarybas.

Saulius Butvilas Sajūdžio gretose aktyviai darbuojasi nuo pat jo įkūrimo dienos. S. Butvilas - vienas iš aktyviausių rajono žaliųjų LŽ parlamento narys. Jis yra Lietuvos Žaliųjų partijos narys.

GERBIAMI, RINKĖJAI, BALSUOKITE UŽ MŪSU KANDIDATUS Į RADVILIŠKIO RAJONO TARYBA!

VYTAUTAS BUTVILAS

Turbūt visi šeduviečiai gerai pažista savo kandidatą, LP Sajūdžio Radviliškio rajono tarybos narį V. Butvilą. Jo gausūs ir reikšmingi tautai ir miesto žmonėms darbai kalba patys už save, tad, manome, rinkėjai jį pasirinks savo atstovu rajono taryboje.

**VYTAUTO BUTVILO
RINKIMINIS CREDO :**
**“AŠ UŽ SOCIALINI
TEISINGUMĄ !”**

Atskrido vabalas raudonas...

Kodėl patiko tau mongolas

Iš Azijos gelmių ?

Ar nesuradai tu Europoj

Sau tinkamų draugų ?

Sugržk, lietuvaitė,
Pakol dar nevėlu,
Nes garbę praradus
Nerasi sau draugų.

Pilkieji Lietuvos arimai

Dar ilgisi tavęs ;

Juk pasibovijęs gruzinas

Tikrai tame pames.

Kodėl nešioji uniformą
Ir kariškus batus?
Ar tavo ausys trokšt girdėti
Tuos šlykščius žodžius?

Pabusk, lietuvaitė,

Nejaugi užmigai?

Skriaudė vokiečiai tame

O dabar ir ruskiai!..

Snaigų ašaros

Apverkia groži Lietuvos žemės,
Krisdamos snaigės tylios benamės,
Metu nakties tyliu...

Lietuvių sodus priešai iškirto,

Įvesdami savo rojaus išgirto

Nudriskusių laimę ginklu.

Lietuvis verkia tyliai suklupės,
Nes raudonasis aras nutūpės
Širdin jau smeigia nagus.
Ta pat minutę lietuvių žudo,
Ir ausin šnabžda liežuvis Judo
- Žiūrėk, koks "rojus" mūsų gražus.

Ir verkia grožio Lietuvos žemės,

Krisdamos snaigės tylios benamės,

Apsukdamos kalvas, klonius, girias,

Slėpdamos kraują, kurį išliejo

Priešas lietuviams, kuomet šnabždėjo:

- "Laimė" jums "šviesią" nešame mes...

Gimė, žydėjo, vyto, pražuvo,
Laisvė ramybė, kuri čia buvo
Ir guodė brolius šalies manos.
O šiandien laisvę lietuvių žemės
Apverkia snaigės tiktais benamės,
Krisdamos žemėn iš aukštumos...

TAUTOSAKA

BOLŠEVIKMEČIO

Žaliojoj giružej, ant aukšto kalnelio,
Kur žaliuoja eglės, beržai ir klevai,
Vieną rudenėli, dar ankstų rytelį,
Ten apsigyveno laisvės nešėjai.

Neilgai gyveno čia mieli broleliai,
Neilgai skambėjo jų daina linksma.
'Iš draugų savujų rados išdavikas
Ir atvedė priešų gaują jis čionai.

Dar ankstų rytelį, prieš Saulutei tekant,
Broliai šnekučiuosis po žygio nakties.
Bet štai netikėtai juos užpuolė priešai
Ir iššaudė brolius pavergtos šalies.

Nežinos téveliai, kur ilsisi sūneliai,
Į šventas kapines jų niekas nelaidos.
Tik miško paukšteliai ir žvėrys plėšrieji
Jų nekaltus kūnus po mišką nešios.

Nesulaikus motulė mylimo sūnelio,
Pražiūrės akeles, prarymos rankeles,
Bet negriš sūnelis vidury naktelės
Daugiau nebelankys motutės senos.

Pamilau aš gamtą, pamilau placiąją,
Pamilau platiuosius téviškės laukus,
Pamilau tévelį ir motutę seną,
Bet man šis pasaulis visgi per žiaurus.

Žvaigždė

Atėjo bobutė pas daktarą ir sako:

- Daktare, man žvaigždė skauda.
Sumišo daktaras. Mokslus baigės, o kas
yra ta žvaigždė - nežino.
- Nusirenkite iki pusės, - paliepė jis
bobutei.

Ta nusirengė. Daktaras pradėjo ją
barškinti

nuo viršaus į apačią. Kai tik sudavė jai
per kryžkaulį, bobutė pašoko ir sude-
javė:

- Oi!..

- Tai ką jūs man čia šnekate, - supyko
gydytojas. - Juk čia kryžius.

Aišpirašau, daktarėli, - sako bobutė.
Aš maniau, kad tamsta komunistas...

REDAKTORIUS: Linas JUČAS

L. Jučas -

REDAKCIJA: Vladas BARTKUS,
Saulius BUTVILAS, Vytautas BUTVILAS,
Laimutis JUČAS

ŽVILGSNIS

Kaina 15 kap.

Adresas: 235120, Radviliškis, Valančiaus 2-5, S. Butvilui.
Telefona 56-383 - Šeduvėje, 53-284 - Radviliškyje,
22-35-65 - Vilniuje.